№ 41. Wtorek 19. Lutego 1856. Rok Gazecie 46.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z poczta: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesiecznie 1 złr 35 kr. — Insercya od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.
Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Sprawy krajowe.

(Mianowanie. — Jarmarki roczne w Krakowie. — Umowa względem handlu bydłem do Bośnii. — Doniesienie fabryczne.)

Wiedeń, 14. lutego. Minister spraw wewnętrznych mianował komisarza obwodowego w lwowskim okręgu administracyjnym *Karola Seifert'a* sekretarzem namiestnictwa przy bukowińskim rządzie krajowym z czynnością przy ministeryalnej komisyi zniesienia ciężarów gruntowych i dyrekcyi funduszów w Czerniowcach.

— *Litogr. koresp austr.* donosi:

W stołecznem mieście Krakowie beda się odbywać corocznie na wiosnę i w jesieni, zaczawszy od roku 1856, dwa jarmarki na towary i produkta, tudzież dwa na rogaciznę i konie. Jarmark wiosenny na towary i produkta zacznie się z dniem św. Wojciecha, to jest 23. kwietnia, jarmark jesienny w dzień św. Michała, to jest 29. września, i obydwa beda trwać przez czternaście dni spełna. W przeciągu tego czasu wolno bedzie każdemu gościowi przybywającemu na targ [illegible] pozwolone produkta i towary albo na wyznaczonych do tego [illegible] tych miejscach i gołej ziemi, albo w jakiejkolwiek dzielnicy miasta w znajdujacych się sklepach, magazynach i składach, lub też w jeden sposób i drugi hurtem albo szczegółowo bez wszelkiego ograniczenia.

Jarmark wiosenny na rogaciznę i konie zacznie się w poniedziałek po czwartej niedzieli w poście; jesienny jarmark dla tego samego gatunku handlu dnia 1. października każdego roku.

— C. k. konzulat austryacki w Sarajewie zawarł z administracyą rządową w Bośnii prowizoryczną umowę względem opłaty cła od spędu bydła, a to z wielką korzyścią dla poddanych austryackich, trudniących się chowem lub handlem bydła.

— Pewien przemysłowy przedsiębierca z Piemontu zamierza założyć we Wiédniu fabrykę, w którejby głównie zajmowano się wyciąganiem wełny ze schodzonych już materyi wełnianych i przyrządzaniem jej powrotnie do użytku. I tak kładzie się materyę najprzód w płyn rozpuszczony tym lub owym kwasem mineralnym (witryolem lub kwasem saletrzanym), a następnie do wody wapiennej dla potrzebnego zneutralizowania. Tym sposobem otrzymuje się wełnę, która można znów prząść i na warsztat tkacki nałożyć.

Ameryka.

(Wybór prezesa nie dochodzi. Doniesienia z Kalifornii i Nikaragwy.)

Nowy York, 25. stycznia. Kongres nie ma dotąd jeszcze prezesa. Przy ostatniem głosowaniu otrzymał Banks 91, Richardson 67, Fuller 29, Campbell 5 gałek, a Pennington, Shorter i Porter po 1 gałce. Do ważności wyboru niedostawało 98 głosów.

Wiadomości z **Kalifornii** sięgają do 5. stycznia. Paropływ „Golden Gate" opuścił tego dnia San Francisco z 500 pasażerami i 1.300.000 dolarów. Na dniu 2. stycznia dało się czuć w San Francisco gwałtowne wstrząśnienie ziemi. Z kolei żelaznej w dolinie Sacramento otworzono przestrzeń 22 mil angielskich. Nad rzeką American odkryto nowe pokłady złota. W północnej Kalifornii uwijały się zawsze jeszcze niszczące bandy Indyanów.

Z **Nicaraguy** donoszą, że jenerał Walker otrzymuje każdym paropływem nowe posiłki. Jak słychać, ma on pod swoim rozkazem 8 do 900 Amerykanów.

Hiszpania.

(Sprawy w Kortezach. — Nowiny dworu. — Sprzedaż dóbr biskajskich.)

Z **Madrytu** piszą pod dniem 6. lutego: „Na dzisiejszem posiedzeniu Kortezów odrzucono 200 głosami przeciw 1 poprawkę p. Sorni, wniesionej do trzeciej zasady ustawy wyborczej, chociaż minister spraw wewnętrznych p. Madoz wyraźnie oświadczył, że rząd ze sprawy tej nie robi wcale kwestyi gabinetowej. Komisya cofnęła potem trzecią zasadę, by ją przedłożyć później w nowym układzie. Królowa przejeżdżała się wczoraj na Prado w towarzystwie księżniczki Asturyi przebranej za wieśniaczkę asturyjską, i niezliczone tłumy ludu witały ją wszędzie najżywszemi oznakami radości. — Rada ministeryalna rozstrzygnęła stanowczo kwestyę względem wykonania ustawy i sprzedaży dóbr narodowych w prowincyach biskajskich. We względzie dóbr należących do szkół i duchowieństwa będzie ustawa ta całkowicie przeprowadzona. Co do dóbr gminnych zaś mają władze miejskie oznaczyć, które dobra powinny być wyłączone ze sprzedaży, a potem starać się u rządu o potrzebne do tego upoważnienie. Dochód z niewyłączonych dóbr gminnych ma być również za poprzedniem upoważnieniem użyty na budowle przynoszące pożytek lokalny."

Anglia.

(Lord Cowley przybył. — Przesyłki do Krymu. — Liczba uchwał parlamentarnych. — Potoczne. — Dożywocie Parów jątrzy.)

Londyn, 11go lutego. Wczoraj po południu przybył Lord Cowley ze świtą na pokładzie statku pocztowego „Vivid" do Dowru, i o godzinie ½8 udał się w dalszą podróż do Londynu. — Przedwczoraj wyprawiał prezydent izby niższej pierwszą swą ucztę parlamentarną. Trzej członkowie rządu Sir R. Peel, Labouchere i Bouverie nie mogli znajdować się na niej dla ważnych przeszkód. — Paropływem śrubowym „Great Britain" odpłynęło w sobotę 530 ludzi do Malty. W Cork zatrzyma się ten okręt i zabierze więcej jeszcze wojska na pokład. W ogóle ma przewieźć 1100 do 1200 ludzi i 63 oficerów na morze śródziemne. — W Southampton [illegible] brał przedwczoraj paropływ „Ripon" na pokład 685 ludzi drugiego [illegible] nego na wniosek Brothertona pokazuje [illegible] ciągu ostatniej sesyi uchwał parlamentarnych wynosiła 355. Z tych było 134 ogólnych, 198 lokalnych i osobistych, a 23 prywatnych ustaw. W roku 1854 wynosiła ogólna liczba 388, w 1853 roku 399, w 1852 roku 278, w 1851 roku 278, a w 1850 roku 253. W roku 1847 zapadło 450, a w 2846 570 uchwał parlamentarnych.

— Według doniesień dziennika *Times* miał książę Wellington złożyć posadę swoją pierwszego koniuszego, a mianowicie dlatego, że się nie zgadza na mianowanie barona Parke parem dożywotnim. (Podczas debaty w Izbie wyższej głosował za propozycyą lorda Lyndhurst i przeciw rządowi). Również miał i lord-kanclerz podać się do dymisyi, gdy się przekonał, że kilku z jego kolegów było innego niż on zdania co do parostwa tylko dożywotniego. — *Globe* wspomina o tych pogłoskach i dodaje, że wcale temu wiary nie daje, by lord-kanclerz podać się miał do dymisyi. Rząd obstawać będzie i nadal przytem, by zaprowadzono dożywotnią godność parów; środek ten znalazł wszędzie poparcie prócz w Izbie wyższej, która przez tę reformę uzyska tem więcej jeszcze na godności i dzielności.

Francya.

(Inicyatywa Senatu. — Prezentacya p. Pahud u dworu. — Sarkofag fenicki. — Abbé Bonaparte. — Dzienniki za pokojem. — Pogrzeb siostry Rozalii. — Handel bławatny ożywiony.)

Paryż, 11. lutego. *Monitor* zawiera następujący raport ministra spraw wewnętrznych do Cesarza:

„Prawo inicyatywy, jakie nadaje senatowi 30. artykuł konstytucyi, niejestto podług zdania Waszej Ces. Mości wcale nominalny tylko i dla dobra kraju niepożyteczny przywilej. Jak przypominał niedawny artykuł w *Monitorze*, może senat proponować Waszej Ces. Mości wszelkie ważne środki w interesie publicznym; senat odbiera prośby obywateli, zastanawia się nad położeniem kraju, wyśledza potrzeby jego, naradza się nad ulepszeniem jego organizacyi, oznacza pożyteczne reformy, proponuje istotne ulepszenia. Ażeby jednak wypełnić należycie tak wzniosłe i ważne powołanie, potrzebne jest nieustanne rozważanie tego wszystkiego, czego wymagają moralne stosunki ludu, jego pomyślność, interesa rolnictwa, rozwój pracy i kredytu, bezpieczeństwo i dobro Francyi.

Roczne zbierane życzenia rad jeneralnych mogą dostarczać szacownego materyału tym rozważaniom. W granicach oznaczonych ustawą obejmują te życzenia, wychodzące od mężów, znających najlepiej potrzeby miejscowe, wszelkie domagania się owych i wyrażają ze strony każdego departamentu zdanie swoich reprezentantów o stanie i potrzebach rozmaitych gałęzi służby publicznej. Zbieranie tych dokumentów w jeden tom i roczne ogłaszanie ich kosztem ministerstwa spraw wewnętrznych zostało już od kilku lat zaniedbane; ja

rozkazałem przedsięwziąć nanowo tę pracę. Życzenia rad jeneralnych, wyrażone w ciągu sesyi z lat 1852, 1853 i 1854 są już wydrukowane; z roku 1851 znajdują się pod prasą, a z roku 1855 będą wkrótce podane do druku. Tomy te będą porozdawane wszystkim wielkim korporacyom publicznym, ale może Wasza Ces. Mość uzna za rzecz stosowną, ażeby szczególnie wysokiej rozwadze senatu polecone zostały. PP. senatorowie znajdują w nich z każdego departamentu żywy obraz jego potrzeb, życzeń i niedostatków. Ogół tych życzeń poda niezawodnie ich mądrości najlepsze skazówki do owego rozważania zasad ulepszenia i postępu praktycznego, które nieustanna troskliwość Waszej Ces. Mości wkłada za obowiązek na cały rząd cesarski, a które prócz tego najszczególniej inicyatywie senatu poruczyła konstytucya."

Wczoraj przedstawiał Cesarzowi poseł holenderski pana Pahud, jeneralnego gubernatora Indyi holenderskich i holenderskiego inżyniera pana Conrad, prezydenta komisyi dla przebicia międzymorza Suez. — Starożytny sarkofag króla Sidonu, Asmunazara, podarunek księcia Luynes, sprowadzono kosztem rządu z Beyrutu na Havre do Paryża i ustawiono w azyatyckiej galeryi muzeum w Luwrze obok fenickiego sarkofagu, który odkrył również kanclerz konzulatu francuskiego w Beyrucie, pana Perilié. — Na ostatniem publicznem posiedzeniu instytutu odczytał książę Luynes własne tłumaczenie długiego napisu fenickiego, które znajduje się na wieku sarkofagu i zawiera imiona Króla i jego przodków. — Karol Bonaparte, syn księcia Lucyana pojechał do Rzymu, by otrzymać poświęcenie na kapłana, gdyż dotąd był tylko dyakonem. Abbé Bonaparte liczy 27 lat i ma później otrzymać urząd wielkiego jałmużnika dworu i godność kardynała.

— *Journal des Debats* wspominając o nadchodzących konferencyach w Paryżu, pisze między innemi:

„. . . Sprawa względem zawarcia pokoju idzie pomyślnie, i nie natrafi u nas zapewne na żadne ważniejsze trudności. Ubolewamy tylko nad tem, że nieupatrujemy przytem zupełnej sympatyi, serdecznego porozumienia (entente cordiale) między Francyą i jej sprzymierzonymi. Ztemwszystkiem niezachodzi i w tem wielka różnica zdania; idzie tu bowiem więcej o barwę, niż o samą treść sprawy. Jakoż i Anglia chce pokoju — o tem jesteśmy zupełnie przekonani; tylko że się w Anglii więcej nad tem rozmyślają i bardziej się drożą. — We Francyi pragną i wyglądają pokoju; w Anglii przyjmują go tylko, przystępują raczej z wyrachowania i bardziej ze względów ludzkości niż z popędu serca i z chęci własnej. Nic to zresztą nie szkodzi, zwłaszcza że i tam gotowi są pokój podpisać. Ale wszyscy muszą to przyznać Francyi, że wypowiadając wojnę, nie myślała o po[illegible]hieniu Rosyi ani też miała na myśli wojnę nienawiści i wytępienia. [illegible] i do zawarcia pokoju przystąpić może bez żalu i boleści, bez ubolewania, odczarowania i bez wszelkiej cierpkości uczuć. Pragnęła wojny z umiarkowaniem, może więc pragnąć pokoju bez obawy jakichkolwiek zarzutów i zawrzeć go z zupełną chwałą. Wie o tem i czuje to dobrze, że radość ta nie przyniosła powadze jej żadnego uszczerbku."

— Z niezwyczajną okazałością odbył się pogrzeb siostry miłosierdzia Rozalii; od 52 lat była ta świętobliwa dama siostra miłosierdzia w dzielnicy najbiedniejszej miasta, i wszyscy jej mieszkańcy odprowadzali ciało zmarłej do kościoła i na cmentarz. Za karawanem szła pikieta honorowa. Poważana była powszechnie: Cesarz i Cesarzowa odwiedzali ją często, a względy swoje okazał jej Cesarz udzieleniem krzyża zaszczytu. Na pogrzebie byli obecni pan St. Arnaud, burmistrz i urzędnicy dwunastego okręgu. Siostra Rozalia pochodziła z znakomitej familii. Pan St. Arnaud przemówił nad grobem kilka czułych słów pożegnawczych. Oprócz wielu innych osób, oddawali jej ostatnią posługę marszałkowa St. Arnaud, prefekt policyi, kilku burmistrzów z innych okręgów i wiele innych osób znanych powszechnie z dobroczynności.

— Piszą z Lyonu pod dniem 9. b. m.: Zdawałoby się, że cały świat zmówił się do Lyonu. Angielskie, rosyjskie, włoskie, portugalskie i amerykańskie komisye ubiegają się o nasze wyroby i zarzucają nas poleceniami. Zakupiono i expedyonowano dla szlachty petersburgskiej wielką ilość aksamitu i materyi modnych na ubiory dworskie. — Państwa papieskie odnawiają ornaty kościelne i chorągwie i dają nowy popęd zaniechanej od dawna fabrykacyi paramentów kościelnych. — Nowe słomiane, złotem i srebrem dzierzgane materye na kapelusze damskie przedają fabryki prosto z warsztatu. Anglicy zakupują wszystko, co tylko z gros de naplu znaleźć mogą. Nawet do wstrząśnionej gorączką rewolucyjną Hiszpanii poszły od nas znaczne posyłki lekkich materyi i pięknych chatelainów i broszów. Niektórzy fabrykanci rady szukają, jakby zadość uczynić wszystkim obstalunkom, które nam czynią tak tutaj, jak i w Tours na rachunek przyszłego trwałego pokoju.

Włochy.

(Narady ministeryalne. — Konferencye względem centralnej kolei włoskiej. — Sądy na obżałowanych o rozruchy w Benewencie. — Wiadomości bieżące.)

Turyn, 5. lutego. Wczoraj i dziś odbywały się znowu dłuższe narady ministeryalne z powodu ważnych depeszy nadesłanych z Anglii i Francyi. Słychać, że uchwalono wysłanie drugiej noty do rządu francuskiego i angielskiego. W tej nocie żądać ma gabinet tutejszy, po pierwsze: ostatecznego uregulowania kwestyi względem świeckiej władzy papieża i względem obcej interwencyi w sprawy państw papiezkich; powtóre ustanowienia praw mieszanych poddanych, mianowicie prawa wolnej emigracyi, tudzież amnestyi zniesienia sekwestru na rzecz skompromitowanych w sporze z Austryą. Trzeci punkt tyczy się interwencyi w księstwach Parmy i Piacenzy, czwarty względem połączenia kolei żelaznych w górnych Włoszech z piemonckiemi. Względem wszystkich tych żądań mają się mocarstwa zachodnie układać szczególnie z Austryą.

— Do dziennika *Universale* piszą z **Bononii** z 31. z. m.: Do Rzymu powołano rozkazem telegraficznym radcę państwa, hrabię Kajetana Zucchini, który zastępuje rząd papiezki na konferencyach względem włoskiej centralnej kolei żelaznej. Upewniają, że udać się ma do Wiédnia z nowemi instrukcyami rządowemi, i weźmie udział w negocyacyach ściągających się do tej ważnej linii, do którego to przedsiębierstwa należy jak słychać także i wiédeński zakład kredytowy.

Neapol. Skończyła się indagacya kryminalna wytoczona za rozruchy w Benewencie. Wiele osób jest zawikłanych w tę sprawę. Około dwudziestu, a między tymi pięciu duchownych są do więzienia oddani, a około 70 osób, lubo także objętych w indagacyi, i i mniej więcej skompromitowanych, znajduje się na wolnej stopie.

Rzym, 7. lutego. Stolica apostolska podała do kologium i do ciała dyplomatycznego memorandum kardynała Brunelli w sprawie konkordatu z Hiszpanią w odpowiedzi na znane memorandum rządu hiszpańskiego.

Turyn, 12. lutego. Baron Tecco, sardyński ambasador przy wys. Porcie przybył tu z Konstantynopola.

Niemce.

(Podanie propozycyi austryackich. — Kolej szląska wprost do Polski. — Zakłady karne niedostateczne).

— Do przedłożonych związkowi niemieckiemu propozycyi austryackich dołączone są prócz tego: Depesza hrabi Buola do hrabi Walentego Esterhazego z dnia 15. grudnia z. r., pismo rosyjskiego kanclerza państwa hrabi Nesselrodego do hrabi Esterhazego z dnia 16. stycznia b. r., nakoniec protokół przedugodny z 1. b. m. W toku propozycyi oznajmia Austrya, że w przeciągu trzech tygodni rozpoczną się konferencye w Paryżu, najprzód co do punktów przedugodnych i rozejmu, na mocy których ma się zawrzeć pokój stały, potem wskazuje wielką wagę pięciu punktom dla dobra Niemiec, a dowodząc konieczność przyjęcia ich ze względu, że obopólne umiarkowanie wojujących mocarstw i staranność o dobro ludów niezawodny pokój rokują, kończy następującemi słowy: „Jako członek związku niemieckiego tuszy dwór cesarski, że przedłożenie to poda wysokiemu związkowi sposobność objawienia Europie, że całe Niemce przyjmuje i gotowe [illegible] podstawy, na [illegible] pokój powszechny, silny i stały."

— W *Szląskiej gazecie* czytamy następującą wiadomość: „Ponieważ przyszło do skutku porozumienie się o budowę obocznej kolei żelaznej od Częstochowy do Opola, która pomijając terytoryum austryackie, zaprowadza bezpośrednią komunikacyę pruskich kolei żelaznych z kolejami rosyjskiemi, więc Jego Mość Cesarz Rosyi rosyi rozkazał, według nadesłanej nam wiadomości, znajdującemu się w Warszawie komitetowi kolei żelaznych, ażeby niezwłocznie zajął się wytyczeniem linii na terytoryum rosyjskiem, tak iż jeszcze w tym roku będzie ukończona przestrzeń aż do pruskiej granicy."

Striegau, 7. lutego. Przepełnienie zakładów karnych w prowincyi Szląska doszło ostatniemi czasy do tego stopnia, że rząd uznał nagłą potrzebę zapobiedz tej niedogodności. Jakoż aresztantów, którzy już niejaką część swej kary odsiedzieli w więzieniu w Wrocławiu musiano wypuścić na wolność przed upływem czasu ich kary, ażeby robić miejsce niebezpieczniejszym zbrodniarzom i zapobiedz szkodliwym z przepełnienia wynikającym wpływom na stan zdrowia aresztantów. Dla zaradzenia w należyty sposób tej niedogodności, zamyślono rozszerzyć tutejszy zakład karny, w którymby przynajmniej 350 aresztów pomieścić można.

Dania.

(Angielskie okręta na bałtyku.)

Kopenhaga, 8. lutego. Dnia dzisiejszejszego zarzucił kotwicę przed naszą bateryą trzech koron angielski paropływ wojenny „Samson," który pozostanie na tem stanowisku aż do dalszych rozkazów. Być może, że okręt ten ma zabrać na pokład załogę rozbitego statku „Polyphemus," dowiadujemy się jednak, że temi dniami ma przybyć znowu na nasze wody kilka okrętów wojennych z Anglii. Także słychać z pewnością, że blakada na Bałtyku i Białem morzu będzie tak długo utrzymywana ze strony Anglii, dopóki stanowczy pokój nie zostanie zawarty.

Królestwo Polskie.

Warszawa, 14. lutego. Gazeta warszawska donosi JO. książe Gorczakow, jenerał-adjutant jego Cesarskiej Mości, główno dowodzący armią średnią i zachodnią, namiestnik królestwa polskiego przybył dnia wczorajszego rano z Petersburga do Warszawy.

Rosya.

(Hr. Esterhazy przyjmowany u dworu. — Dekreta cesarskie mianujące księcia Gorczakowa Namiestnikiem. — Opłaty od dokumentów. — Pokłady złota w Syberyi.)

Petersburg, 6. lutego. *Journal de St. Petersburg* pisze: „Hrabia Esterhazy nadzwyczajny poseł i pełnomocny minister J. M. cesarza Franciszka Józefa miał zaszczyt być dziś to jest 6. lutego

po powrocie swym z Wiednia na osobnem posłuchaniu u jego cesarskiéj Mości.“ Jak wiadomo przybył hrabia Esterhazy do Petersburga jeszcze w połowie grudnia, lecz dotad znosił się tylko z kanclerzem państwa.

Petersburg, 5. lutego. Gazeta rzadowa ogłasza następujęce dekreta cesarskie z 1. b. m.:

I. „Członkowi rady państwa, Naszemu jenerał-adjutantowi, jenerałowi artyleryi, księciu Gorczakowi II. rozkazujemy najłaskawiej: objać naczelne dowództwo nad zachodnią i centralną armia ze wszelkiemi prawami, przywilejami i pełnomocnictwami naczelnego komendanta armii *w czasach wojennych* podług regulaminu armii z 5go grudnia 1846.“

II. „Naczelnego komendanta armii zachodniej i centralnej, księcia Gorczakowa II. mianujemy namiestnikiem Królestwa Polskiego i rozkazujemy mu najłaskawiej objąć w tym charakterze prezydenturę w radzie administracyjnej Królestwa i w ogólnem zgromadzeniu departamentów dyrygujacego senatu warszawskiego ze wszelkiemi prawami, jakie przy tych urzędach posiadał zmarły jenerał-feldmarszałek książę Warszawski, hrabia Paszkiewicz Erywański.“

— Ukazem cesarskim postanowione są teraz dokładne taksy na dokumenta rządowe, poświadczenia, atestatu i t. p., które potąd nie oznaczone, polubownie bywały pobierane. Postanowienia to stało się wielkim dobrodziejstwem w potrzebie wyszukiwania legitymacyi szlacheckich, od których jak wiadomo zawisły w Rosyi służba i czyn publiczny. Jego cesarska Mość raczył na przedstawienie ministra sprawiedliwości hr. Nikity Panina postanowić nie tylko formę w jakiej dokumenta i kopie z metryk koronych mają być wydawane, lecz oraz stałe taksy dla rysowników i kaligrafów przy wydawaniu herbów i innych kopii. Należytość za dokument z metryk litewskich wynosi 25 rôbli srebrnych.

— Podług listu z Irkucka z 5. grudnia odkryto nad brzegiem Angary, o 50 wiorst od Irkucka nowe pokłady złota. Kopalnia ta jednak nie jest zbyt wydatna, gdyż dostarcza tylko pół grzywny złota na 100 pudów, i przeto zaledwie pokrywa koszta roboty. Na całym prawym brzegu rzeki Amur znajdują się miejscami cienkie pokłady złota, ale wydobywanie jego nieopłaca się wcale.

Turcya.

(Wiadomości bieżące z Konstantynopola. — Sułtan na balach maskowych. — Doniesienia z teatru wojny. — Wewnętrzne rozporządzenia. — Karność wojska egipskiego.)

Okręt „Vatican“ przybył dnia 13. lutego do Marsylii z wiadomościami z Konstantynopola z dnia 5. lutego. Pan Tecco, minister sardyński w Turcyi odjechał z Konstantynopola na wezwanie swego rządu do Turynu. — Kepresly-Mehemet-Basza mianowany został zastępcą wielkiego wezyra podczas niebytności Ali Baszy, który odjechał na konferencye pokoju do Paryża. — *Presse d'Orient* donosi, że Sułtan był na balach maskowych u lorda Stratford Redcliffe i u francuskiego ambasadora pana Thouvenel. — Fregata „Tysiphone“ powróciła z Odessy z wymienionemi jeńcami. — Wiadomości z Krymu są z dnia 31. stycznia, tego dnia wysadzono ostatni dok sebastopolski w powietrze, warownię Mikołaja podminowano. — Pięć pułków angielskich gotowało się do powrotu do Anglii. — Trzy tysiące wojska i dwie bateryje artyleryi wysłano do Kerczu i do Eupatoryi. — Dnia 30. odpłynął korpus egipski do Warny. — Z Kinburnu donoszą pod dniem 24go, że nastąpiła odwilż. Oczekiwane posiłki przybyły i zupełny spokój panował w tamtych stronach. — Dnia 30. wybuchł pożar w Warnie, ale Francuzi ugasili ogień. — Jenerał Coronini powrócił do Bukaresztu; spodziewają się, że Dunaj wkrótce puści. — Z Tyflisu donoszą pod dniem 12. stycznia, że jenerał Williams i Vassif Basza doznają wszędzie najlepszego przyjęcia i obejścia.

— Porta przyrzeka w zaprojektowanych reformach wewnętrznej organizacyi, że nadal ani patryarcha grecki ani sędziowie niebędą mogli być odwołani. — Sułtan wydał dekret względem karania nadużyć przy pobieraniu dziesięcin. — Na balach u ambasadorów Francyi i Anglii miał Sułtan na piersi order Medzidże i wielką wstęgę legii honorowej. — Jeden z kiosków cesarskich stał się pastwą płomieni. — Północne warownie Sebastopola utrzymują silny ogień przeciw pozycyom sprzymierzonych i zrzadzają od czasu do czasu szkody w obozie jenerała Bazaine. Buletyny lekarskie ogłaszają, że cholera ustała w Konstantynopolu. Ale w Synopie panuje jeszcze ta zaraza. Dzienniki donoszą, że oryentalista Basker w Synopie umarł na cholerę.

Z **Ruszczuka** piszą do *Preuss. Korresp.* z 23. stycznia: „Komendant tutejszego garnizonu wojsk egipskich dał wczoraj przykład wojskowej u Egipcyan karności. Był to pierwszy od 8miu miesięcy wypadek zasługujący na karę ostrzejszą. Dwóch żołnierzy z tutejszego kontyngensu egipskiego zaprowadziwszy się do szynkowni w chrześciańskiej dzielnicy spoili się i wszczęli sprzeczkę między sobą. Na to nadszedł patrol i obu przyaresztował. Przywiedzono ich przed Baszę, który ich skazał na fałagi po 250 plag kańczukiem. Dnia dzisiejszego odbyła się egzekucya w sposób następujący. Obu skazanych wyprowadzono na dziedziniec w koszarach, gdzie już znajdował się cały batalion w czworobok ustawiony. Po powtórnem wytknięciu im winy rozciągnięto winowajców na macie i uwiązano nogi do drączka trzymanego przez 4ch żołnierzy, tak, że podeszwy i nóg podniesione były o $2^1/_2$ stóp nad ziemię. Dalej przystąpiło dwóch profosów, każdy z rzemiennym na dwa palce grubym kańczukiem, i bez dalszego zachodu wyliczono winowajcom śród odgłosu bębna, który głuszył wrzask ich przeraźliwy, po 250 plag zasądzonych. Każdy inny prócz Araba byłby zapewne nie przetrwał żywy kary takiej, lecz wspomnieni winowajcy trzymali się po ukaraniu jeszcze jako-tako na nogach, i przy pomocy kolegów zdołali zajść do poblizkiego szpitalu, zkąd za dni kilkanaście wyjdą wyleczeni. Godna zresztą uwagi, że żaden z obecnych tej egzekucyi żołnierzy nie okazał podczas wymiaru kary żadnego wzruszenia; po egzekucyi zaś widać było na tych spokojnych i poważnych obliczach wyraz politowania“.

Azya.

(Wiadomości z Indyj.)

Wiadomości z Bombaju są z dnia 18. z. m. Dnia 31. grudnia wydał jeneralny gubernator uwiadomienie, że powstanie Santalów jest przytłumione, i że użyte do tego wojska mogą na swe leże powrócić.

Paropływ „Queen“ odpłynął dnia 15. z. m. do Aden; będzie krążyć na tamtejszych wodach, ażeby położyć koniec zatargom pomiędzy Turkami i Arabami w Gedda i na morzu czerwonem.

Rozporządzenie wydane względem wcielenia prowincyi Audh, bierze pomyślny skutek.

Jeneralny gubernator wstrzymał wszystkie urlopy w armii i kazał w zmocnić wojsko na granicach.

Z Birmy donoszą o pożarze, który zniszczył Rangun dnia 10. grudnia; szkoda podana na 150.000 funt. sztr., dotknie najszczególniej kupców europejskich.

Lord Dalhousie uda się dnia 1. marca z powrotem do Europy; nowy jeneralny gubernator, lord Canning, miał przybyć do Bombaju 28. stycznia, a nowy komendant wojska, jenerał Anson dnia 1. lutego; będzie pobierać rocznie tylko 10.000 funt.; płaca jego poprzednika, Sir G. Gomm, wynosiła w dwójnasób tyle.

Emir Dost Mohamed w Kabulu, o którym było słychać, że zamysła Kandahar zająć w posiadłość, ograniczył się teraz na wezwaniu swych braci i siostrzeńców panujących nad południowym Afganistanem, ażeby mu pomagali przeciwko Persom, którzy przywłaszczają sobie władzę w Heracie pod pozorem restauracyi legitymicznego panowania, a naczelnicy Kandaharu przyrzekli mu w tej mierze dać wszelką pomoc z swej strony.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Paryż, 14. lutego. Zaufanie w blizkie przywrócenie pokoju ożywia coraz więcej spekulantów. Na dzisiejszej giełdzie wielki odbywał się obrót, szczególnie w obligacyach państwa. Renta 3procentowa poszła na 74 fr. 5 c., ale później spadła znowu na 73 fr. 90 c. Papiery przemysłowe niemiały wielkiego pokupu.

— Bank francuski uchwalił przyjmować znowu weksle z terminem wypłaty za 90 dni. Według wiarogodnych wiadomości rozpoczną się konferencye dnia 23. b. m.

Parma, 13. lutego. Książę La Tour d'Auvergne doręczył wczoraj na uroczystej audyencyi swe listy wierzytelne jako pełnomocny minister Jego Mości Cesarza Ludwika Napoleona przy dworze tutejszym.

Londyn, 14. lutego. Na dzisiejszym posiedzeniu izby niższej zapytał Mr. *Ewart*: Czyli okręta angielskie podczas zawieszenia broni mogą prowadzić handel z Rosyą? Lord *Palmerston* odpowiedział, że radzi właścicielom okrętów, ażeby dokładnie rozpoznali warunki zawieszenia broni, nim wejdą w takie stosuki handlowe.

Sztockholm, 8. lutego. Król mianował wczoraj na posiedzaniu norwegskiej rady stanu następcy tronu wice-królem Norwegii.

Kopenhaga, 14. lutego. Prokurator państwa wniósł, ażeby wszystkich oskarżonych ministrów skazano na wynagrodzenie szkody i zapłacenie kosztów procesu; Sponneck, Bille i Hansen mają prócz tego być uchyleni z urzędu i ukarani więzieniem, inni mają być skazani na więzienie.

Drezdno, 13. lutego. Dziś po południu o drugiej godzinie przybył tu z Wiédnia Jego Excelencya minister hr. Buol-Schauenstein. Na dworcu kolei żelaznej powitał go c. k. ambasador hrabia Kuefstein na czele cesarskiej ambasady. Ztamtąd udał się hr. Buol do ministra Beust a potem do hotelu hrabi Kuefstein, gdzie na cześć jego był wielki obiad, na które zaproszeni byli oprócz ministra Beust także minister królewskiego domu i pierwszy marszałek dworu, tudzież szefowie wszystkich tutejszych misyi dyplomatycznych i przybyły tu dziś c. k. ambasador przy dworze berlińskim hr. Jerzy Esterhazy. O szóstej godzinie wieczór udał się hrabia Buol w towarzystwie nadwornego sekretarza p. Buhl lipsko-królewskim pociągiem kolei żelaznej w dalszą podróż do Paryża.

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe w obwodzie lwowskim.)

Lwów, 6. lutego. W Gródku, Jaryczowie i Szczercu płacono od 16. do 31. stycznia w przecięciu za korzec pszenicy 11r. 24k.—12r.—11r.33k.; żyta 8r.32k.—9r.—8r.36k.; jęczmienia 6r.42k.—7r.20k.—5r.52k.; owsa 3r.24k.—4r.—3r.; hreczki 6r.56k.—6r.40r.—6r.20k.; kartofli 4r.48k.—0—4r.12kr. Za cetnar siana 50kr.—0—45kr. Sąg drzewa twardego sprzedawano po 11r.36kr.—0—12r., miękiego w Szczercu po 10r. Funt mięsa wołowego kosztował 6k.$^1/_2$—6k.—8k. i garniec okowity 1r.36k.—0—2r.30$^2/_3$kr. m. k.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 18. lutego.

Hr. Dzieduszycki Alex., z Łukawca. — PP. Studzieniecki Felix, Dr. med., z Krakowa. — Wisniewski Tadeusz, z Kokuszkowiec. — Pajgert Stanisław,

z Krzywenka. — Pietrzycki Felix, z Złoczowa. — Guszkowski Marcin, z Brzeżan. — Czerwiński Stanisław, z Merycowa. — Prawecki Eustach, z Przemyśla. — Kriegshaber Henr., z Krakowa. — Czajkowski Jan, z Bóbrki. — Brasch Ant. c. k. poborca podat., z Podhorzec. — Schitrko Erazm, c. k. nadinżynier, z Podhorzec.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 18. lutego.

PP. Koch Ern., do Dobrosina. — Czajkowski Hypolit, do Przemyśla. — Chwalibóg Jan, do Lipowiec. — Fischer, c. k. porucznik, do Tarnowa. — Kleile, c. k. major, do Krakowa.

Kurs lwowski.

Dnia 18. lutego.

		gotówką		towarem	
		złr	kr.	złr	kr.
Dukat holenderski	mon. konw.	4	51	4	55
Dukat cesarski	„ „	4	54	4	58
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	8	26	8	32
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	38	1	39
Talar pruski	„ „	1	32	1	34
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	1	12	1	13
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	88	15	88	48
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	75	45	76	24
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	84	24	85	18

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 18. lutego.

	złr.	kr.
Instytut kupił prócz kuponów 100 po	88	30
„ przedał „ „ 100 po	89	—
„ dawał „ „ za 100	—	—
„ żądał „ „ za 100	—	—

Wiédeński kurs papierów.

Dnia 14. lutego.

				w przecięciu
Obligacye długu państwa	5%	za sto	$83\frac{5}{8}$	$83\frac{5}{8}$
detto pożyczki narod.	5%	„	$85\frac{1}{4}$ $\frac{1}{8}$ 85	$85\frac{1}{8}$
Obligacye długu państwa	$4\frac{1}{2}$%	„	74	74
detto detto	4%	„	—	—
detto z r. 1850 z wypłatą	4%	„	—	
detto detto detto	3%	„	—	—
detto detto	$2\frac{1}{2}$%	„	—	—
Pożyczka z losami z r. 1834		„	—	—
detto detto z r. 1839		„	135 $134\frac{3}{4}$	$134\frac{7}{8}$
detto detto z r. 1854		„	$104\frac{1}{8}$ $104\frac{1}{4}$ 105	$104\frac{3}{4}$
Obl. wiéd. miejskiego banku	$2\frac{1}{2}$%		—	—
Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850	5%		—	—
Obl. indemn. Niż. Austr.	5%		—	—
detto krajów koron.	5%		76 $76\frac{3}{4}$ 77	$76\frac{1}{2}$
Akcye bankowe			1035 1031 1033	1032
Akcye n. a. Tow. eskp. na 500 złr.			$486\frac{1}{4}$ $487\frac{1}{2}$	$487\frac{1}{2}$
Akcye kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 złr.			—	—
Akcye kolei żel. Glognickiej na 500 złr.			—	—
Akcye kolei żel. Edynburskiej na 200 złr.			—	—
Akcye kolei Budzińsko-Lincko-Gmundzkiej na 250 złr.			277 275 272	275
Akcye Dunajskiej żeglugi parowej na 500 złr.			687 686 685	686
Akcye austr. Lloyda w Tryeście na 500 złr.			450 455	$452\frac{1}{2}$

Wiédeński kurs wekslów.

Dnia 14. lutego

		w przecięciu	
Amsterdam za 100 holl. złotych	$87\frac{3}{8}$	$78\frac{3}{8}$	2 m.
Augsburg za 100 złr. kur.	105 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{4}$	$105\frac{3}{8}$	uso.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę $24\frac{1}{2}$ fl.	$104\frac{1}{2}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{2}$ l.	$104\frac{1}{2}$	3 m.
Genua za 300 lire nowe Piemont.	—	—	2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank.	$77\frac{3}{4}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ l.	$77\frac{1}{2}$	2 m.
Lipsk za 100 talarów	—	—	2 m.
Liwurna za 300 lire toskań.	—	—	2 m.
Londyn za 1 funt sztrl.	10-20 19 18 19 l.	10-19	3 m.
Lyon za 300 franków	—	—	2 m.
Medyolan za 300 lire austr.	$105\frac{5}{8}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{5}{8}$ l.	$105\frac{5}{8}$	2 m.
Marsylia za 300 franków	$122\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ l.	$122\frac{1}{2}$	2 m.
Paryż za 300 franków	123 $122\frac{3}{4}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{3}{4}$ l.	$122\frac{3}{4}$	2 m.
Bukareszt za 1 złoty Para	$260\frac{1}{2}$ 262	261	31 T.S.
Konstantynopol za 1 złoty Para	—	—	T.S.

	za sto	w przecięciu
Cesarskie dukaty	$10\frac{3}{8}$ $\frac{1}{2}$ l.	$10\frac{1}{2}$ Agio.
Dukaty al marco	—	— Agio.

Kurs giełdy wiédeńskiej.

Dnia 15. lutego o pierwszej godzinie po południu.

Amsterdam —. — Augsburg $105\frac{1}{4}$. — Frankfurt 104 l. — Hamburg $77\frac{1}{4}$ l. — Liwurna —. — Londyn 10.17 l. — Medyolan $105\frac{1}{2}$ l. — Paryż 122 l.

Obligacye długu państwa 5% $83\frac{3}{4}$—84, detto $4\frac{1}{2}$% $73\frac{1}{2}$ — $73\frac{3}{4}$, detto 4% $64\frac{1}{2}$ — $64\frac{3}{4}$, detto 3% 49 — $49\frac{1}{2}$, detto $2\frac{1}{2}$% 41 — $41\frac{1}{2}$, detto 1% $16\frac{1}{2}$—$16\frac{3}{4}$, detto S. B. 5% — — —. Pożyczka narodowa 5% 85 — $85\frac{1}{8}$. Obligacye lomb. wen. pożyczki z roku 1850 5% 93 — 94. Obligacye indemn. niższ. austr. 5% $83\frac{1}{2}$ — 84; detto innych krajów koron. $76\frac{1}{2}$ — 81. Oblig. Glogn. z wypłatą 5% 93 — $93\frac{1}{2}$. Detto Oedenbugs. z wypł. 5% $91\frac{1}{2}$ — 92. Dette Peszt. 4% 93 — 94. Detto Mediol. 4% $90\frac{1}{2}$ — 91. Pożyczki loter. z r. 1834 226 — 227, detto z r. 1839 135 — $135\frac{1}{2}$, detto z r. 1854 105 — $105\frac{1}{8}$. Oblig. bank. 2% $59\frac{1}{2}$—60. Akcyi bank. z ujmą za szt. 1036—1038; detto bez ujmy — —. Akc. esk. banku $97\frac{1}{2}$—$97\frac{3}{4}$. Akcye c. k. austr. uprzyw. tow. rzad. kolei żelazn. po 200 złr. (500 frank.) 376 — $376\frac{1}{4}$. Półn. kolei Ces. Ferd. $247\frac{1}{4}$—$247\frac{1}{2}$. Detto Budzyńsko-Lincko-Gmundzkiej 276 — 277. Detto Pressb.-Tyrnawskiej 1. wydania 18 — 20; detto 2. wydania 25 — 30. Akcyi żeglugi par. 690 — 692; detto 11. wyd. —; detto 13. wydania 654 — 656; detto Lloyda 450 — 455. Akcye młyna parowego wiéd. 99 — $99\frac{1}{2}$. Akcye Peszt. mostu łańcuch. 60—$60\frac{1}{2}$. Prior. obl. Lloydy (w srebrze) 5% 88 — 89. Północnej kolei 5% $86\frac{1}{4}$—$86\frac{3}{4}$. Glognickie 5% 76 — 77. Obligacye Dun. żeglugi par. 5% 80 — 81. Renty Como 13 — $13\frac{1}{4}$. Esterhazego losy 40 zł. $69\frac{3}{4}$—70. Windischgräza losy 24 — $24\frac{1}{4}$. Waldsteina losy $24\frac{1}{4}$ — $24\frac{1}{2}$. Keglevicha losy $11\frac{1}{2}$ — $11\frac{5}{8}$. Ks. Salma losy $39\frac{1}{4}$—$39\frac{3}{4}$. St. Genois 39 — $39\frac{1}{2}$. Palffego losy 40 - $40\frac{1}{4}$. Cesarskich ważnych dukatów agio 10—$10\frac{1}{4}$

Telegrafowany wiédeński kurs papierów i weksli.

Dnia 18. lutego.

Oblig. długu państwa 5% $83\frac{3}{4}$; $4\frac{1}{2}$ $73\frac{1}{4}$; 4% 66; 4% z r. 1850 —. 3% —; $2\frac{1}{2}$% —. Losowane obligacye 5% —; Losy z r. 1834 za 1000 złr. —; z r. 1839 —. Wiéd. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw. —. Akcye bank. 1034 Akcye kolei półn 2505 Glognickiej kolei żelaznej —. Odenburgskie —. Budwajskie 290. Dunajskiej żeglugi parowej 690. Lloyd $457\frac{1}{2}$. Galic. listy zast. w Wiédniu —. Akcye niższo-austr. Towarzystwa eskomptowego à 500 złr. 495 złr.

Amsterdam l. 2. m. —. Augsburg $104\frac{1}{2}$ 3. m. Genua — l. 2 m. Frankfurt $103\frac{1}{4}$ 2. m. Hamburg 77 2. m. Liwurno — l 2. m. Londyn 10 — 14. l. m. Medyolan 105 l. Marsylia $121\frac{3}{8}$ l. Paryż $121\frac{5}{8}$. Bukareszt 262. Konstantynopol 475. Smyrna —. Agio duk. ces. $9\frac{5}{8}$ Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. —. lit. B. —. Lomb. —; 5% niż. austr. obl. indemn. —; innych krajów koron. $77\frac{1}{2}$. Renty Como — Pożyczka z roku 1854 $105\frac{1}{8}$. Pożyczka narodowa $85\frac{1}{8}$. C. k. austr. akcye skarb. kolei żelaz. po 500 fr. —. fr. Akcye c. k. uprzywil. zakładu kredyt. $295\frac{1}{2}$.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie

dnia 16. i 17. lutego.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
	'''				
6. god. zrana	323 92	+ 2.2°	91.4	północ.-zach. sł.	pochmurno
2. god popoł.	323 92	+ 3.8°	86.1	północny mier.	„
10.god. wiecz.	326.72	— 4 4°	78 9	„ sł.	„
Spadnięcie w 24 godz. 2.'''24.					
	'''				
6. god. zrana	327.43	— 7.0°	88.3	połud.-wsch. sł.	jasno
2. god. popoł.	327.58	— 3.5°	71.7	północ.-wsch. „	pochmurno
10 god. wiecz.	328.14	— 6.0°	86.8	północny sł.	„

TEATR.

Dziś: Opera niem.: „**Lucrezia Borgia.**“
Jutro: Przedstawienie polskie:
„**Demi Monde** czyli **Świat skażony.**“

KRONIKA.

Jak wiadomo, zawierają punkta przedugodne do zawarcia przyszłego między Rosyą i mocarstwami sprzymierzonemi pokoju między innemi także i wspomnienie o odstąpieniu jednej części Bessarabii do Multan. Bessarabia jestto kraj mniej podobno znany, niżby się o nim zwłaszcza teraz wiedzieć należało: leży między Prutem i Dniestrem, mierzy 900 mil kwadratowych z 750.000 mieszkańcami i liczy 8 miast, 16 miasteczek i 1030 osad wiejskich. Kraj ten podzielony jest na ośm dystryktów biorących nazwę od miast: Chocima, Soroki, Jass, Orhei, Kiszenewa, Benderu, Akiermanu i Kahulu. Liczy też 5 fortec, z których Chocim (twierdza najznaczniejsza), Bender i Akerman leżą po prawym brzegu Dniestru, Kilia zaś i Izmaiłów po lewym. Bessarabia nie ma gór, ani lasów, a nawet i wody tyle co potrzeba. Ubożsi więc mieszkańce opałają się pognojem wysuszonym letnią porą na słońcu, a zresztą czerpią wodę ze studzien artezyjskich. — W zamiar wspomnionych punktów przedugodnych stanąć ma nowa granica między Rosyą i Multanami wzdłuż lasu „Kodru Bukului“ nazwanego od rzeki wpadającej o kilka mil na północ od Benderu do Dniestru. Las ten, a raczej pasmo wzgórz lesistych poczyna się niedaleko Chocima i kończy u jeziora słonego „Lakul Sarata,“ o 20 niemal mil od ujść Dunaju. Według tej regulacyi pogranicznej odpadłoby $\frac{2}{3}$ części Bessarabii do Multan, a mianowicie z 8miu dystryktów cały dystrykt biorący nazwę od Jass i Kahulu, dystrykt chocimski prawie cały, dystrykt kiszenewski w połowie a akiermański w jednej części. Z 5ciu wspomnionych twierdz przeszłyby Kilia i Izmaiłów także do Multan.

— W liście do ces. centralnego towarzystwa gospodarskiego w Paryżu zaleca p. Kellermann usilnie szczepienie amerykańskich roślin Myrica cerifera i Myrica pennsylvania, które we Francyi udają się tak dobrze jak w Pensylwanii i Karolinie, i oprócz innych korzyści drzewa posiadają jeszcze tę nieocenioną własność, że oczyszczają powietrze w niezdrowych okolicach. Niepodobna byłoby prawie mieszkać w pobliżu moczarów Karoliny, gdyby Myrica niebyła tak obfita w tych stronach i nieozdrawiała powietrza swą aromatyczną wonią. Od 150 lat rosły we Francyi pojedyncze egzemplarze pod gołem niebem, ale niestarano się o rozpowszechnienie, gdyż nieumiano cenić tego drzewa. Pan Kellermann robił z żywicy jego, którą nauczył się bielić, świéce wyrównywające świécom woskowym. W Algieryi też, jak donosi „Monitor,“ rozpowszechniono już dość znacznie to drzewo w okolicach bagnistych.

— Jeden z angielskich dzienników prowincyonalnych podaje ciekawe przygody pewnego okrętu. Statek ten zbudowany w pierwszej połowie 17go wieku w jakimś porcie angielskim kupił Wilhelm III. na swą wyprawę do Anglii i nazwał go na cześć swej małżonki „Mary.“ Z wdzięczności za dobre usługi jego zatrzymano go jako yacht królewski. Któryś z Jerzych sprzedał go jakiemuś kupcowi, który dał mu nazwę „Betsy Cairus“ i używał go do handlu z Indyą zachodnią. W końcu zeszedł na okręt węglowy i rozbił się w roku 1827 pod Newcastle. Ale nierównie szczególniejszą, niż cały jego żywot, była przywiązana do niego przepowiednia, że dopokąd „Betsy Cairus“ żegluje po morzu, nieotrzymają katolicy przewagi w Anglii. Dębowe belki, które z biegiem czasu poczerniały jak heban, wyłowiono starannie z wody i użyto na tabakierki i inne relikwie dla oranżystów. Przepowiednia spełniła się o tyle, że zaraz potem przyszedł w parlamencie bil względem emancypacyi katolików.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.*

Z c. k. galic. drukarni rządowej.